

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Průmysl - význam, členění a lokalizace
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_Z.3.01
Autor vzdělávacího materiálu:	PaedDr. Alena Vondráčková
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	1.pololetí školního roku 2012/2013
Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vzdělávací obor:	Geografie
Vzdělávací předmět:	Zeměpis
Tematická oblast:	Sekundér a terciér
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník vyššího gymnázia

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:	Výukový materiál pro žáky 4. ročníku gymnázia pro předmět zeměpis, slouží pro interaktivní výklad a samostudium a je doplněn několika problémovými úkoly. Další úkoly jsou formulovány v pracovním listě.
Citace použitých zdrojů:	<p>Mirvald, Stanislav a kol. Geografie – socioekonomická část. SPN – pedagogické nakladatelství a. s., 1998. ISBN 80-7235-008-0. s. 39 - 41</p> <p>Bičík, Ivan a kol. Příroda a lidé Země. Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o. Praha, 2004. s. 84 - 94</p> <p>Hanus Martin a kol. Školní atlas dnešního světa. 1. vydání. TERRA, s.r.o. a TERRA –KLUB o. p. s., 2011. ISBN 978-80-902282-6-9</p> <p>http://cs.wikipedia.org/wiki/Průmyslová revoluce</p> <p>http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:James_Watt_by_Henry_Howard.jpg</p>

Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu
Sportovní gymnázium - škola 21. století

Průmysl

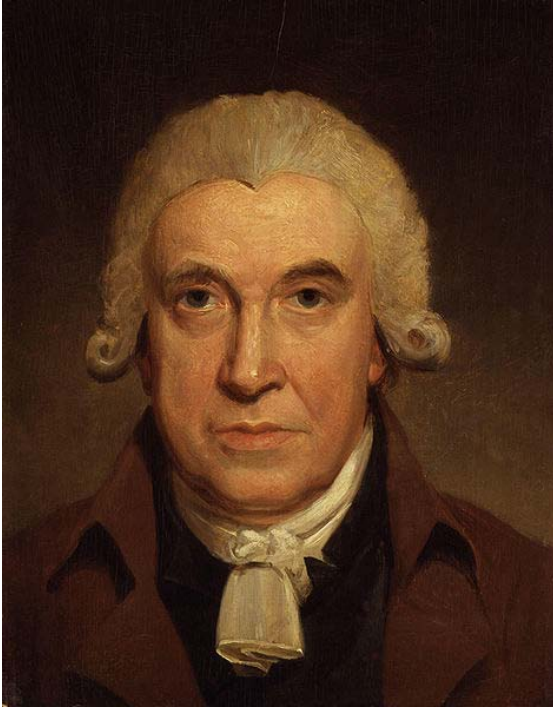
Význam, lokalizační faktory a členění

Význam průmyslu

Opakování na úvod

- 1) V kterém historickém období nastupuje průmyslová výroba?
- 2) Jaký objev je považován za počátek průmyslové revoluce a co o tomto objevu víš?
- 3) Která odvětví a obory se v období průmyslové revoluce nejvíce rozvíjely?

1785 vytvořil vlastní parní stroj

Za symbol průmyslové revoluce je považován **parní stroj**, ale obrovský zájem byl i o stroje všeho druhu.

Nové nástroje se uplatňovaly zpočátku zejména v **textilní výrobě**: spřádací stroje, mechanický tkalcovský stav, válcový potiskovací stroj. A v roce 1832 vyrobila **firma Singers** svůj **první šlapací šicí stroj**.

Na kvalitu strojů byly čím dál tím vyšší požadavky, a tak samozřejmě neustále rozvíjel i **nový obor - strojírenství**.

Protože jsou součástky strojů vyrobené z kovu, pokrok se musel projevit i v **hutnictví**.

Průmyslová revoluce si vynutila změny v **dopravě**.

Parní stroj umožňoval lepší **pohon pro lodní dopravu a železniční přepravu**.

Význam průmyslu dnes

70% materiální produkce

20% zaměstnaných (ve vyspělých státech 25- 40%)

Realizátor pokroku ve všech oblastech lidské činnosti

Doplň příklady: .....

Ovlivnil změny ve struktuře zaměstnanosti

struktuře osídlení,

struktuře dopravní sítě,

zemědělskou výrobu

Vysvětli jak .....

Bohužel má negativní vliv na životní prostředí

Výrobní jednotky = průmyslové závody

Vazby mezi závody

- **výrobní**
- **pracovní**
- **informační**

Společné využívání sítí

- **dopravních**
- **rozvody elektřiny**
- **vody ...**

Lokalizace – lokalizační faktory

Ovlivňují rozmístění průmyslu

Rozhodni, kde budou nejvhodnější podmínky pro vybudování:

a) železáren

b) papírny

c) pekárny

e) vinařských závodů

d) textilního závodu s výrobou bavlněného textilu

Hlavní lokalizační faktory

Voda

Ztratila význam jako hnací síla

Dnes chlazení, rozpouštění, v energetice, v petrochemii, při výrobě celulózy, v potravinářství

Surovina

U velké hmotnosti vstupních surovin – hutnictví

Dnes dovoz levných surovin – lokalizace do dopravních uzlů

Energie

Ztrácí význam, snadná přepravitelnost elektřiny, ropy a zemního plynu

Spotřeba

U spotřebního průmyslu – potravinářský, textilní, obuvnický ....

závody vyrábějící polotovary – význam výrobních vazeb automobilový, chemický

Pracovní síla

Cena, kvalifikace, práce žen

Doprava

Snižuje se s pokrokem v dopravě

Snížení dopravních nákladů – levnější dopravní druh – vodní,

lokalizace do dopravních uzlů

Ekologické bariéry

Kapitál, daňové zatížení

bezcelní zóny

ceny pozemků

vědeckovýzkumná základna

.....

Členění průmyslu

- a) těžební
- b) zpracovatelský
- (c) energetika)

Odvětví průmyslu

a) těžký

těžební, energetika, hutnický, stavebních hmot,
část strojírenského a část chemického

b) lehký = spotřební

textilní, potravinářský, skla a keramiky, kožedělný,
..., část strojírenského a část chemického

Průmyslové oblasti světa

USA a Kanada

Evropa

Východní Asie

Rusko

Přiřad' správné charakteristiky k oblastem:

- a) nejdynamičtější oblast**
- b) spíše těžký, problémy s transformací ekonomiky**
- c) tradiční, velká územní diferenciacce**
- d) moderní vysoce výkonný průmysl**

KONEC